

Výstupy z pracovní skupiny ČTENÁŘSKÁ A MATEMATICKÁ GRAMOSTNOST

Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Problémové okruhy – ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

- Vysoký počet žáků v hodině – hlavně ve velkých školách
 - Malé školy tyto problémy nemají? Málotřídní školy – spojené ročníky. Nejsou peníze na dělení hodin? Nejsou prostředky na párovou výuku? Nebo jsou peníze jen v projektech a v nárokových ne? Individuální přístup...
- Chybí vybavenost ve školách – interaktivní tabule, připojení na internet, dotyková technika,
 - Má dotyková technika (tablety, jednoduché aplikace na chytrých telefonech, I-Pody, interaktivní tabule) velký vliv na vzdělávání?
- Výuka závisí na pedagogovi
 - Proč jsou naši žáci méně motivováni? Je možné přenést zodpovědnost za výsledky vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti na ně přístupem učitele? (Podpora samostatné práce v hodině, spolupráce mezi žáky)
 - Existuje ve škole čtenářsky podnětné prostředí? (vybavenost školních knihoven, IT technologií) Praktické, věcné, zážitkové čtení – dostatečná nabídka literatury, pracovních listů?
- Čtení s porozuměním – využívání vhodných pracovních listů, sešitů, interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti
 - Dosažený stupeň z hlediska rovin čtenářské gramotnosti (zejména v rovině techniky a porozumění čtenému)
- Problém s motivací žáků – Žáci málo čtou – nízká motivace? Dávají přednost IT technologiím? Stačí žákům čtení kratších úseků? Knihy nejsou motivující, atraktivní, zábavné, tzv. „in“?
 - Podpora žáků k samostatnému myšlení a logickému řešení problému v rámci školy, následně v reálném životě
- Podpora čtení ze strany rodiny - Rodiče žákům málo čtou?
 - Nemají čas, dlouho pracují? Očekávají, že všechno udělá škola? Proč nechodí na třídní schůzky?
 - Aktivní rodičovská podpora rozvoje čtení v domácím prostředí
 - Preference literárních žánrů ze strany dítěte/rodiče
 - Trávení volného času a úloha čtení v něm
 - Strategie rodiny v oblasti další podpory čtenářství - předčítání, návštěva knihovny, pořizování knih, apod.
 - Percepce rodiče učitelových aktivit v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti, hodnocení spolupráce mezi rodinou a školou
- Konkurenční školy nespolupracují – nekonkurenční ano, přitom všichni zúčastnění vnímají spolupráci mezi učiteli jako velmi důležitou
- Asistenti v hodinách, podpora žáků s dys- poruchami

- Čtenářské kluby, doučování neúspěšných žáků – nedostatek financí, zájmu?

Prioritní oblasti – ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

- Podpora klubů i doučování – bezplatně pro žáky
- Spolupráce mezi školami v regionu
- Využívání celostátních projektů
- Podpora pedagoga v jeho úsilí – DVPP nové metody, párová výuka, dělení hodin v hodinách s velkým počtem žáků
- Investice do individuálních pomůcek, podpora žáků s dys- poruchami
- Rozvoj ICT – myšleno využití ICT ve výuce čtení
- Propojení čtení a reálného života

SWOT analýza – ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Rozsah témat a objem výuky je vyšší než v zahraničních školách – základ je stanoven dobře Podpora rodičů, kteří sami mají kladný vztah ke čtení, podpora rodičovského sdružení Síť knihoven – možnost půjčení knih (aktivní knihovny – např. Autorské čtení, Besedy, Akce pro školy, Noc v knihovně apod.), dostatek knih ve školách Projekty - Celé Česko čte dětem, Čtení pomáhá, Záložka do knihy Pravidelná nabídka knih (KMČ Albatros, Fragment)	Snižující se motivace žáků, nezájem o půjčování knih Nedotáhnuté propojení čtenářské gramotnosti s reálným životem (neví, k čemu jim to bude) – aplikace Podpora školy rodiči Nedostatek pomůcek, zastaralé knihovny, nedostatek financí na obnovu knih Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení, nevhodného či zastaralého ICT vybavení Chybí prostory pro školní knihovny, kluby (i finanční ohodnocení učitelů za práci s žákovskými knihovnami) Málo času v rámci výuky (hlavně vyšší ročníky ZŠ)
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
Peníze z EU fondu, šablony Nové metody – vzdělávání pedagogů (DVPP) Využití interaktivních médií, informační a komunikační technologie v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti (čtečky, e-knihy) Existence čtenářsky podnětného prostředí v knihovnách, ve škole i doma (autorská čtení,	Vyvádění chytrých dětí ze školského systému – gymnázia, soukromé školy, individuální vzdělávání IT technologie (zábava, hry) místo čtení / učení Společné vzdělávání – legislativa Nedostatečná podpora města/obce pro vybudování školního klubu, kterou by šlo využívat i jako knihovnu

listování ...) - motivace	
Spolupráce učitelů v regionu – předávání zkušeností, sdílení námětů pro práci s žáky	Finanční náročnost při nákupu knih, moderní elektroniky, IT vybavení
Možnost zapojení do národních podporujících projektů	Nedostatečná motivace – chybí podpora rodičů

Vymezení problémových oblastí a klíčových problémů

Problémové okruhy – MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

- Matematika je pro žáky obtížný předmět (hlavně na 2. stupni)
 - Souvisí s malým nadáním žáka? Nebo je matematika příliš vzdálená od reálného života? Proč vnímají matematiku jako těžký předmět? oproti 1. stupni (numerika) začíná více abstraktní myšlení = problém – žáci chtějí univerzální postup, který bez přemýšlení použijí
- Vysoký počet žáků v hodině – hlavně ve velkých školách
 - Malé školy tyto problémy nemají. Nejsou peníze na dělení hodin? Nejsou prostředky na párovou výuku? Nebo jsou peníze jen v projektech a v nárokových ne? dělená hodina pro procvičení učiva u slabších žáků a pro logické náročnější úlohy pro lepší žáky – při počtu nad 20 žáků ve třídě
- Chybí vybavenost ve školách – interaktivní tabule, připojení na internet, dotyková technika, pomůcky na geometrickou názornost včetně softwaru, pracovní listy pro II. stupeň, rozlišit základní a rozšiřující učivo – speciální sbírky
 - Má dotyková technika (tablety, jednoduché aplikace na chytrých telefonech, I-Pody, interaktivní tabule) velký vliv na vzdělávání nebo jsou to spíš pomůcky na míru, která školy k matematice potřebují? (např. krokovací koberec, modely výpočtů, těles, prostoru apod.)
- Problém s motivací žáků
- Chybí propojení výuky matematiky s tématy v jiných předmětech – F, CH, Z a s reálnými situacemi, případně i nabídnout žákům setkání s lidmi z profesí, kteří reálnou matematiku dětem zprostředkují
- Proč jsou naši žáci méně motivováni? Je možné přenést zodpovědnost za výsledky vzdělávání v matematice na ně přístupem učitele? (Podpora samostatné práce v hodině)
- Nové metody ve výuce (Khanova matematika, Hejného metoda)
- Využívají učitelé tyto metody? Mají dostatek pomůcek a DVPP k těmto metodám? Učebnice Hejného metody jsou nákladnější než běžné.
- Výuka závisí na pedagogovi
 - Je shoda, že pedagog je nejdůležitější v matematické gramotnosti? Vyplatí se nejvíce investovat do pedagoga – jeho vzdělávání, ovlivnění jeho přístupu k výuce matematiky?
- Rodiče žákům nedokáží doma v učení v matematice pomoci
 - Nemají dostatečné znalosti? Jsou v práci déle a nemají čas? Očekávají, že všechno udělá škola? Proč nechodí na třídní schůzky? Přišli by se vzdělávat do školy oni, aby mohli doma dětem pomoci? Pomoc z domu ale není zásadní, naučit má škola – nepřenášet odpovědnost

na rodiče – stačí podpora výuky ve smyslu kontroly plnění domácích úkolů – ceníme si víc úkolu s chybami s následným rozbořem v hodině než úkolu vypracovaného rodiči

- Konkurenční školy nespolupracují – nekonkurenční ano, přitom všichni zúčastnění vnímají spolupráci mezi učiteli jako velmi důležitou
 - Pomohou nám společná setkávání, vzájemné hospitace, společné vytváření plánu hodiny apod.?
 - Proč ochotněji školy spolupracují v rámci projektů napříč regiony? – protože si nekonkurují
- Asistenti v hodinách, kluby matematiky pro nadané, doučování neúspěšných žáků v matematice
 - Pomohlo by matematice zavedení výše uvedených služeb pro žáky, pomohly by další služby a jaké?
- Chybí republiková podpora jako u čtenářské gramotnosti (např. Čtení pomáhá, Česko čte dětem apod)
- Neexistuje zákonná možnost, jak omezit objem výuky pro žáky s neúspěchem v učení, metodická pomoc pro práci s žáky s poruchami učení a chování je nedostatečná
 - Stačí omezit objem v IVP? Stačí jedno propadnutí na to, aby žák zvládl výstupy do 8. roč.?
Existuje možnost nastavit základní učivo.

Prioritní oblasti – MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

- Podpora klubů i doučování – bezplatně pro žáky
- Spolupráce mezi školami v regionu, vzájemné hospitace, návštěvy, tvorba hodin
- Podpora pedagoga v jeho úsilí – DVPP nové metody, párová výuka, dělení hodin v hodinách s velkým počtem žáků
- Investice do individuálních pomůcek na míru, hlavně geometrická názornost, včetně DVPP na speciální software
- Rozvoj ICT – myšleno využití ICT ve výuce matematiky – modelování, rýsování, statistiky, výpočty apod.
- Propojení matematiky a reálného života – zprostředkování setkání s lidmi, kteří matematiku v práci využívají

SWOT analýza – MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Rozsah témat a objem výuky je vyšší než v zahraničních školách – základ je stanoven dobře Dostatek učebnic a sbírek, aprobovaní učitelé	Snižující se motivace žáků Nedotáhnuté propojení matematiky s reálným životem (neví, k čemu jim to bude) Podpora školy rodiči Nedostatek pomůcek na míru
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
Peníze z EU fondu na nové pomůcky na míru a na dělení hodin Nové metody – vzdělávat pedagogy Spolupráce učitelů v regionu – vzájemné hospitace Možnost zapojení do národních podporujících projektů	Vyvádění chytrých dětí ze školského systému – gymnázia, soukromé školy, individuální vzdělávání IT technologie místo učení Společné vzdělávání - legislativa